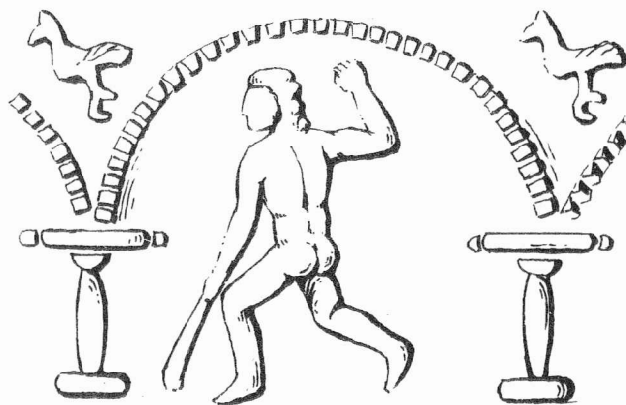

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Únětické hroby ze Šebetova, okr. Boskovice.

Jaromír Ondráček

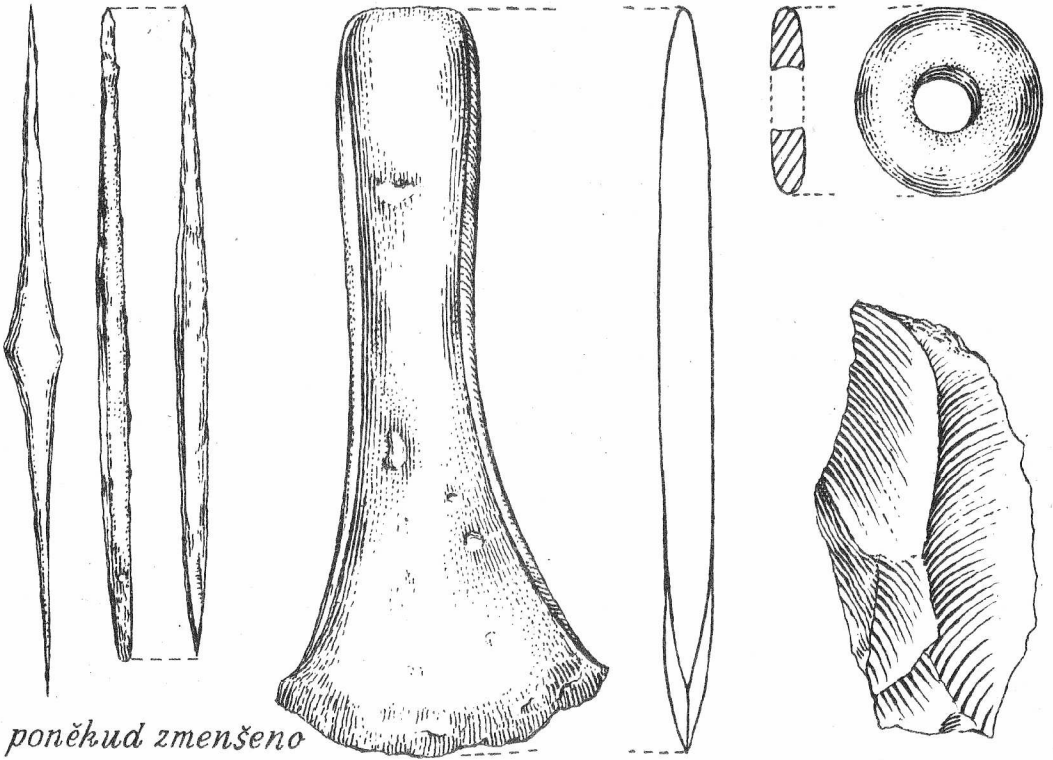
V polovině června r. 1958. narušil J. Stříž při stavbě svého domku v trati "Kenicka" /parc. č. 910/ únětický hrob obložený vápencovými kameny. Nález vyzvedl a oznámil Archeologickému ústavu v Brně A. Ferulík. U skrčené kostry orientované hlavou k jihu našel koflík, misku, hřivnu s roztepanými a poškozenými konci, bronzovou jehlicí s oválnou terčovitou hlavicí, zlomky dvou manžetových náramků z tenkého plechu, zdobené rytým ornamentem, spirálovité trubičky z náhrdelníku, zlomky náramků z dvojitého drátu se stočenými konci a zlomek jehly. Druhý hrob, obložený kameny prozkoumali zaměstnanci AÚ ČSAV. Ležela v něm orbou poněkud poškozená kostra na pravém boku, hlavou k jihozápadu. U holeních kostí stála miska, v ní koflík a u chodidel osudíčko, bronzové dvojhroté šidlo a rohovecový nožík. Mezi rozrušenými kostmi trupu a horních končetin byla nalezena bronzová sekerka s lištami, bronzové dlátko a velký temné rudý jantarový korál.

Oba popsané hroby, stejně jako jiný, prozkoumaný zde A. Ferulíkem r. 1939^{1/} patří do období plně vyvinuté únětické kultury. Z nálezů si zaslouží pozornosti zejména manžetové náramky, t. zv. borotického typu, charakteristické pro dolnorakouskou a moravskou únětickou kulturu, datované J. Schránilem^{2/} a H. Mitschou-Märheinem^{3/} na počátek únětické kultury. V depotech a hrobech jsou však tyto náramky provázeny typickými mladšími bronzy, jako zdobenými puklicemi /Troubsko^{4/}, Neudorf^{5/}, dlátem s tulejkou /Bullendorf^{6/}, jehlicemi se zdobenou terčovitou hlavicí /Neudorf, Peigarten^{7/}, jehlicí s kroužkovou hlavicí a řetízkou /Trstěnice^{8/} a vyspělou únětickou keramikou. Také nález ze Šebetova svědčí pro zařazení manžetových náramků borotického typu až do mladšího únětického období. Ostatní keramický a bronzový inventář šebetovských hrobů představuje celkem běžné nálezy vyspělé únětické kultury. Vzácnější je jen velký jantarový korál, jehož nejbližší analogii lze uvést z Polska /Przysieka Polska/, kde byl nalezen v depotu s mladšími únětickými bronzami^{9/}. Jinak je jantar v moravské únětické kultuře poměrně vzácný a vyskytly se jen menší korály soudkovitých či válečkovitých tvarů^{10/}.

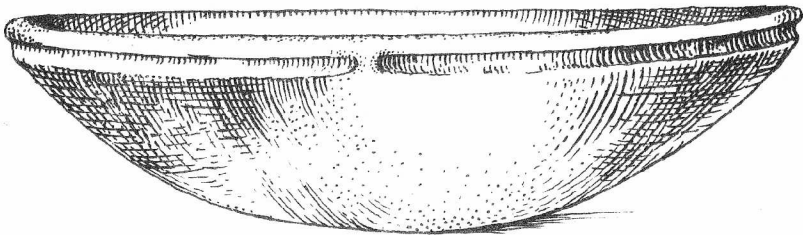
- - -

1/ A. Ferulík, Z dávných věků II, 1949, 225. 2/ J. Schránil, Studie o vzniku kultury bronzové v Čechách. Praha 1921, 52. 3/ H. Mitscha-Märheim, Arch. Austr. VII, 1950, 14. 4/ I. L. Cervinka, Nepubl. soupis v AÚ ČSAV Brno. 5/ J. Krahuletz, Jahrbuch f. Altertumskunde II, 1908, 220 a d. 6/ H. Mitscha-Märheim, l. c., 2 a d. 7/ J. Bayer, Prehistorica II, 1928, 3 a d. 8/ I. L. Cervinka, l. c. 9/ A. Knapowska-Mikolajczykowa, Fontes arch. Posn. VII, 1957, 72. 10/ K. Tihelka, PA. XLIV, 1953, 276.

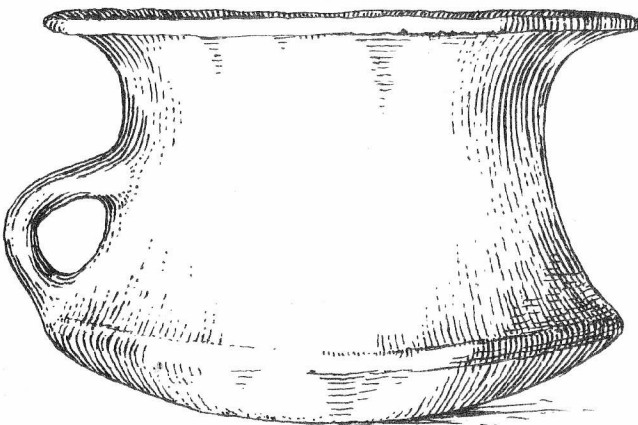
- - -

poněkud zmenšeno

1/2 skut. vel.

Šebetov · okr. Boskovice · Předměty z hrobu 2.

BK

Aunjetitzer Gräber aus Šebetov, Bez. Boskovice. Bei einem Häuserbau wurde ein aunjetitzer Grab, mit Steinpackung beschädigt. A. Ferulík konnte daraus eine Tasse, eine Schüssel, einen Barrenring, eine bronzene Scheibenkopfnadel, Bruchstücke verzierter Blechmanschetten aus dünnem Blech, Spiralröhrchen von einer Halskette, Bruchstücke eines Armbandes aus verdoppeltem Draht und Bruchstücke einer bronzernen Nadel, retten. Das zweite Grab durchforschten Angestellte der Archäologischen Anstalt. In diesem befand sich ein Hockerskelett, auf der rechten Seite liegend, mit dem Kopfe nach S-W orientiert und Kalksteinen umlegt. Beim Schienbein stand eine Schüssel, in ihr eine Tasse und bei der Fussohle ein kugeliges Gefäß, eine bronzene Ahle und ein Silexmesser. Zwischen den zerstörten Knochen des Rumpfes und der oberen Gliedmassen fand man eine bronzene Axt, einen bronzernen Meissel und eine grosse, dunkelrote Bernsteinkoralle. /Grabbeigaben des zweiten Grabes sind auf Tafel 7. abgebildet./. Die Gräber gehören in die Zeit der hochentwickelten Aunjetitzerkultur. Besondere Aufmerksamkeit verdienen sich die Blechmanschetten d. sog. "borotitzer Types", die für die niederösterreichische und mährische Aunjetitzerkultur charakteristisch sind und welche von J. Schráníl und H. Mitscha-Märheim in den Anfang der Aunjetitzerkultur datiert werden. In Gräbern und Depots sind jene aber von jüngeren Bronzen begleitet, wie z.B. verzierter Schildbuckel /Troubsko, Neudorf/, Meissel mit Tülle /Bullendorf/, verzierten Scheibenkopfnadeln /Neudorf, Peigarten, Nadeln mit Ringkopf und Kette /Trstěnice/ und entwickelter Aunjetitzer Keramik. Auch der Fund von Šebetov zeugt für die Einreihung der Manschetten des "borotitzer Types" in einen späteren Abschnitt der Aunjetitzerkultur. Die Bernsteinkoralle hat vorläufig auf mährischen Aunjetitzer Begräbnisstätten keine Analogien.